Sortland kommunestyre tar sterk avstand fra forslaget om nedleggelse av DPS Lofoten og Vesterålen

Sortland kommunestyre tar sterk avstand fra forslagene fra Helse Nord om nedleggelse og sentralisering av døgnplasser i psykiatrien. Nærhet til psykiatriske tilbud øker tilgjengeligheten og vil øke sjansen for at folk søker hjelp, særlig i de tidlige sykdomsfasene. Korte reiseavstander reduserer også den økonomiske og tidsmessige belastningen for pasienter og pårørende. Særlig viktig er det å sørge for at helsepersonell har anledning til å ivareta barn som pårørende.

Helse Nord RHF har et særlig ansvar for å sikre likeverdige spesialisthelsetjenester i hele Nord-Norge. Gode og forsvarlige tjenester må ligge til grunn når omstillingsprosessen drøftes. Helse Nord har et «sørge for» ansvar som skal gi alle innbyggere gode og likeverdige tjenester. Sortland kommunestyre forventer at Helse Nord følger dette opp når de skal ta sin endelige avgjørelse i saken.

De åtte døgnplassene innen psykiatri som dekker Lofoten i tillegg til Vesterålen, gir en betydelig lavere dekningsgrad enn landsgjennomsnittet. Det er 0,18 DPS-seng per 1000 innbygger i Lofoten og Vesterålen, mens landsgjennomsnittet er på 0,36 DPS-seng. Blir forslaget gjennomført får det store konsekvenser for pasientene lokalt. Dette er pasienter som i svært liten grad er i stand til å hevde sine interesser og behov. Terskelen for å søke hjelp er allerede høg. Den foreslåtte flyttinga vil for mange bety at avstanden blir for stor. Mange lider i stillhet med forverring av lidelsene som følge, og dessverre også med katastrofale følger. Sortland Kommunestyre reagere sterkt på at Helse Nord foreslår endringer som rammer en svak og allerede underprioritert gruppe pasienter.

Sortland kommunestyre forutsetter at omstillingsprosessen i Helse Nord følger de føringer som er gitt i Regjeringens tilråding i stortingsmeldingen Nasjonal helse- og samhandlingsplan 2024-2027: *Alle innbyggerne i Norge har rett på likeverdige tjenester etter behov, uavhengig av økonomi, sosial status, kjønn, etnisitet, seksuell orientering, alder og hvor de bor i landet. Vår felles helsetjeneste skal være for alle, og er avgjørende for å redusere sosiale helseforskjeller, og for å opprettholde et godt tjenestetilbud til folk i hele landet. Økt helsekompetanse i befolkningen og tilstrekkelig tilrettelegging i tjenestene er viktig for å sikre at pasienter og brukere får hjelpen de trenger på rett sted til rett tid.*

Sortland kommunestyre mener at forslaget vil bety store reiseutgifter for pårørende, det vil kunne bety at pasienter avstår fra behandling. Mindreårige barn som pårørende er blant de vi er redde for at ikke vil få likeverdig og trygg oppfølging i forslaget som styret i Helse Nord har sendt ut på høring. NLSH Bodø er lokalsykehuset for sitt nedslagsfelt, og har selv store kapasitetsproblemer innen psykiatri. En kan se for seg at pasienter fra Salten vil være de som i størst grad får benytte seg av døgnplassene.

Sortland kommunestyre er kjent med at rehabiliteringsavdelingen ved Nordlandssykehuset i Vesterålen er en robust avdeling, og bygd for å øke kapasiteten ved avdelingen. Bemanningssituasjonen ved avdelingen er god. Ei flytting betyr behov for nyrekruttering i Bodø i en allerede eksisterende bemanningskrise Ved å flytte avdelingen til Bodø må hele avdelingen ha nytt bygg, det er ikke plass til rehabiliteringsavdeling i Bodø. Det vil bety en betydelig kostnad i å etablere og bygge opp rehabiliteringsavdelingen i Bodø og argumentasjonen om å spare penger og personell er derfor ikke reell. Det må i alle tilfeller regnes med ekstra kostnader under reetableringsperioden da tilbudet ved Nordlandssykehuset Vesterålen må opprettholdes inntil nytt er etablert og operativt.

Tiltakene som er foreslått av styret i Helse Nord løser i beste fall 7% av omstillingsutfordringen på 1.3 milliarder kroner, og Sortland kommunestyre kan ikke se at dette forslaget tar tak i det som er hovedutfordringen til foretaket.

Nordlandssykehuset Vesterålen (NLSHV) på Stokmarknes er lokalsykehuset for innbyggere i Vesterålen. Lokalsykehusene sørger for at pasienter har nærhet til behandling, nærhet for pårørende og mulighet for å reise hjem på permisjon. De menneskelige omkostningene det er for pasienter å miste tilbud lokalt er store og fører til en ujevn fordeling av helsetjenester, det motsatte av likeverdige helsetjenester.

Slik finansieringsmodellen er innordnet, faller lokalsykehuset NLSH Vesterålen inn under NLSH Bodø ledelse og administrasjon. Når det legges opp til en flytting av avdelinger fra Vesterålen til Bodø, pågår en sentralisering som ikke synliggjøres. Og det skjer en sentralisering av helsetilbud som ikke synliggjør lokale behov for likeverdige helsetjenester. Sortland kommunestyre mener at dersom Helse Nord vedtar å legge ned DPS Lofoten og Vesterålen så fjernes tilbud fra de som bor i Lofoten og Vesterålen.

Det store omstillingsarbeidet som pågår i Helse Nord, skjer på grunn av at det er store utfordringer som må løses innen helsesektoren på et overordnet nivå. Endringene som foreslås vil ikke løse utfordringene helsesektoren står overfor.

Det er et stort behov for å utarbeide konkrete tiltak for å løse bemanningskrisen. Uavhengig av om vi mener at helsesektoren bør vokse eller ikke, er dette en stor og forutsigbar krise i hele landet som må svares på med egne løsningsforslag.

Uttalelsen sendes:
Helse Nord ved styret
Helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre